

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

5 ביולי 2023

968

ט"ז בתמוז התשפ"ג

עמוד

110 ..... הצעת חוק-יסוד: השפיטה (תיקון מס' 5) (עילת הסבירות)

הצעת חוק-יסוד: השפיטה (תיקון מס' 5) (עילת הסבירות)*

תיקון סעיף 15

1.

בחוק-יסוד: השפיטה¹, בסעיף 15, אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ד1) על אף האמור בחוק-יסוד זה, מי שבידו סמכות שפיטה על פי דין, לרבות בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק, לא ידון בעניין סבירות ההחלטה של הממשלה, של ראש הממשלה או של שר אחר וכן של נבחר ציבור אחר כפי שייקבע בחוק, ולא ייתן צו כלפי מי מהם בעניין כאמור"

ד ב ר י ה ס ב ר

בהחלטתה² (בג"ץ 389/80 דפי זהב בע"מ נ' רשות השידור, פ"ד לה(1) 421, 437 (1980)), וזאת כשמדובר ב"חוסר סבירות מהותי או קיצוני" (שם, שם).

על השימוש בעילת הסבירות במובנה זה, ובפרט על החלת עילת הסבירות בנוגע להחלטות של הדרג הנבחר, נטען בין היתר כי קביעת האיזון הערכי בין השיקולים השונים הנוגעים להחלטה מינהלית צריכה להיות נתונה לנבחרי הציבור ולא לבית המשפט. לפיכך מוצע לקבוע בחוק-יסוד: השפיטה כי רשות שיפוטית לא תוכל לדון בעניין סבירות ההחלטה של הממשלה במליאתה, של ראש הממשלה או של שר אחר וכן של נבחר ציבור אחר כפי שייקבע בחוק, או להוציא צו כלפי דרג נבחר בעניין סבירות החלטה.

יצוין כי אין באמור כדי להגביל את סמכותו של בית המשפט לדון או להוציא צו בשל עילות אחרות של ביקורת מינהלית, ובכלל זה עילת המידתיות.

בית המשפט העליון, בשבתו כבית משפט גבוה לצדק, מוסמך לקיים ביקורת שיפוטית על החלטות של רשויות המדינה בהתאם להוראות סעיף 15 לחוק-יסוד: השפיטה. בתי משפט ובתי דין אחרים גם הם מוסמכים לדון בביקורת שיפוטית על החלטות של רשויות המדינה בהתאם לעילות, לסמכויות ולסעדים שלפיהם דן בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק (ר' למשל סעיף 8 לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000, וסעיף 13 לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952, לעניין בית הדין לעררים).

מכוח סמכות זו, עורך בית המשפט ביקורת מינהלית על פעולות הרשות המבצעת. התפתחות עילות של הביקורת המינהלית נעשתה בעיקרה בפסיקה, ובכלל זה התפתחה עילת הסבירות. כיום עילה זו מאפשרת לבית המשפט לפסול החלטה מינהלית הלוקה בחוסר סבירות במובן זה שהיא אינה נותנת "משקל ראוי לאינטרסים השונים שעל הרשות המינהלית להתחשב בהם

* מספר פנימי: 2207472.

¹ ס"ח התשמ"ד, עמ' 78; התשס"ב, עמ' 598.